

IN DIT NUMMER

Documentatiecentrum _____ Letternieuws / Campusbibliotheek Mutsaard
Atelier in de kijker _____ Vocar Breendonk
Thema _____ Glas
Begeleid bezoek _____ Pia Burrick
Reeks _____ Kunst na 1945

Tijdschrift | Verschijnt 5x per jaar in jan-mrt-jun-sep-nov | Afgiftekantoor 9000 Gent X | Jaargang 3 | maart 2004

KUNSTLETTER[S]

Woord vooraf

02

Beste lezer

De voorbije weken zijn druk geweest: steeds meer en meer stuurt u ons aankondigingen, foto's, uitnodigingen, projecten,... Dit is GEEN oproep tot bedaren! Integendeel! Het doet ons deugd zoveel reacties van u te mogen ontvangen.

Enkele weken geleden stuurden we u een werkmap. Maar aan de telefoons en mails die we de laatste weken krijgen, blijkt dat toch niet iedereen die ontvangen heeft. Hebt u nog steeds geen werkmap ontvangen, laat het ons gerust weten! We sturen u er met plezier vooralsnog eentje toe. Dat geldt trouwens niet alleen voor de werkmap. Verhuist u, krijgt u niet altijd het tijdschrift, of een exemplaar teveel, staat het op de verkeerde naam.... Neem contact op! Ons adresbestand wordt binnenkort helemaal vernieuwd en is het enige en belangrijkste instrument om u goed en tijdig te informeren. Help ons dus mee dit zo correct en volledig mogelijk te houden.

Nu de laatste sneeuw hier in onze Bijloketuin wegsmelt met de eerste lentestralen, denken wij al weer aan de zomer. Tegen de volgende KUNSTLETTER[s]

staan we voor de zomervakantie. Daarom vragen we de ateliers nu al ons op de hoogte te brengen van het zomeraanbod en dan in het bijzonder van Buitenschilderdagen. Uit ervaring weten we dat nogal wat ateliers in de zomer dergelijke buitenschilderdagen organiseren. Naar het voorbeeld van onze collega's in Nederland (het SBA), willen we deze ook graag bundelen in een kalender. Daarom zouden we in een volgende KUNSTLETTER[s] graag een overzicht plaatsen van al deze zomeractiviteiten.

We organiseren in navolging van de Stoelenwedstrijd vorig jaar opnieuw een wedstrijd in samenwerking met het Straattheaterfestival te Balen. Bovendien pakken we in het najaar uit met een eerste grote KUNSTWERK[t]-wedstrijd met provinciale voorrondes rond het thema "Rood Geel Blauw"... Daarover vindt u meer in dit nummer.

Dat is voor later dit jaar. Nu eerst nog genieten van de lente!

(Bea Vansteelandt)

KUNSTWERK[t]

is de organisatie ter ondersteuning van de beeldende kunsten, erkend op het decreet amateurkunsten [22 december 2000].

KUNSTLETTER[s]

is een uitgave van KUNSTWERK[t] vzw, organisatie voor beeldende kunsten in Vlaanderen.

Redactiesecretariaat

KUNSTWERK[t],
Bijlokekaai 7c, B-9000 Gent.
e-mail:
kunstletters@kunstwerk.be

Vormgeving

www.heartwork.be

Oplage 2300 ex.

Periodiciteit

verschijnt 5 maal per jaar

Verantwoordelijke uitgever

Willem Elias,
Bijlokekaai 7c, B-9000 Gent.

Met de steun van het
Ministerie van de
Vlaamse
Gemeenschap
Afdeling
Volksontwikkeling
en Bibliotheekwerk

Begeleide bezoeken

BEZOEK AAN HET GLAS-ATELIER VAN PIA BURRICK

op zaterdag 24 april 2004 om 15u
in Sint-Andries (Brugge)

03

Pia Burrick is een beeldend kunstenaar met glas als medium. Na meer dan 20 jaar speelt ze met de glastechniek. In haar atelier ontwerpt en vervaardigt ze glascreaties voor interieurs. Haar werk bestaat hoofdzakelijk uit glas-in-loodramen. Ze maakt ook vrije artistieke creaties, geschikt om voor een raam of tegen de muur te plaatsen. Daarnaast ontwerpt en vervaardigt ze ook schalen, schotels en sieraden...Wil u meer te weten komen over glaskunst, glastechniek en het werk van Pia Burrick? We nodigen u graag uit op dit begeleid bezoek aan het atelier van deze glaskunstenaar.

Afspraak: 15 u ter plaatse (Fort Zevenbergen 8 in Sint-Andries (Brugge)).

Duur van het bezoek: ongeveer 2 uur.

Interesse voor dit bezoek?

Neem contact op met KUNSTWERK[t], Bijlokekaai 7C, 9000 Gent, telefoonnummer 09/235.22.74 (Lieselot) of mail naar info@kunstwerkt.be.

Meer info over glaskunst kunt u vinden in de rubriek "Thema".

Documentatie- centrum

04

AANWINSTEN

De collectie van ons documentatiecentrum wordt continu aangevuld. Een greep uit de nieuwe aanwinsten:

- Goed Gezien Goed Bekeken : kanttekeningen bij het maken van tentoonstellingen door beeldende amateurs / SBA.
- Niet bij kunst alleen : Over amateurs in de beeldende kunst / Abram de Swaan. SBA.
- Cultuur & Vrije Tijd, een lokaal praktijkboek / Miek De Kepper; Hilde Plas (eds.).
- Verborgene verhalen : Betekenissen van Vlaamse & Nederlandse schilderijen 15e – 18e eeuw / Annemarie Vels Heijn; Caroline Bunnig; Judikje Kiers; ...
- De wereld van Roger Raveel / Roland Jooris.
- Baksteen : Geschiedenis, Architectuur, Technieken / James W.P. Campbell; Fotografie Will Pryce.
- Iconen : Fascinatie & Werkelijkheid / Konrad Onasch; Annemarie Schnieper.
- Kunstenaarsboekje 2004 / uitg. Kluwer.
- Decoreren en glazuren van keramiek / Jo Connell / uitg. Cantecler.
- Herinneringen : veertig Vlamingen en hun geliefkoosde kunstwerk / OKV.
- Hands in clay / Charlotte F. Speight; John Toki.
- Het Rembrandthuis : de prenten, tekeningen en schilderijen / Eva Ornstein – Van Slooten; Marijke Holtrop; Peter Schatborn.

De volledige lijst van nieuwe aanwinsten vindt u op onze website (www.kunstwerkt.be)
(Bij "Documentatiecentrum" doorklikken naar "Collectie".)

LETTERNIEUWS

De schoonheid van letters brengt mensen in vervoering. Ook in Vlaanderen wordt kalligrafie druk beoefend. De vzw Kalligrafia stelt zich al 16 jaar tot doel deze kunstbeoefening te promoten en kalligrafen aan te zetten om zich verder te bekwamen. Kalligrafia brengt 4 maal per jaar "Letternieuws" uit, een tijdschrift dat haar abonnees op de hoogte houdt van trends, tentoonstellingen, wedstrijden en cursussen. Joke Van den Brandt is een van de stuwende krachten achter Kalligrafia en "Letternieuws".

Letternieuws houdt haar lezers op de hoogte van tendensen in het nationale en internationale kalligrafiegebeuren.

Kalligrafie? Zelf hebben we aan de lessen schoonschrift op school niet echt goede herinneringen. Maar zo eng mogen we de term kalligrafie niet interpreteren, vindt Joke van den Brandt. "Kalligrafie verwijst misschien onvermijdelijk naar schoonschriftlessen of middeleeuwse manuscripten", verklaart ze. "Maar hedendaagse kalligrafen zien de mogelijkheden toch veel breder en zoeken een andere invulling. Een bekend kalligraaf als Brody geeft de voorkeur aan een omschrijving als "de kunst van de lineaire grafiek". Kalligrafia heeft een druk 15e werkjaar achter de rug: stages, de Kalligrafie Happening, tentoonstellingen en workshops. Dit

voorjaar staat de Grote Prijs voor Kalligrafie te Westerlo op het programma. Kalligrafia gooit het vanaf dit jaar wel ietwat over een andere boeg en gaat zich meer concentreren op het tijdschrift "Letternieuws". "Kalligrafia draait volledig op vrijwilligers", legt Joke uit. "Er moeten keuzes gemaakt worden. Bovendien hebben we een aantal zaken op poten gezet, die we nu kunnen loslaten. Zo zijn we 8 jaar geleden gestart met een vergadering van lesgevers. Daar werden onder meer problemen besproken waar docenten mee werden geconfronteerd. Een speciale gastspreker bracht zijn visie op een aspect van kalligrafie. Heel interessant, maar

we zijn gestopt met de lesgeververgadering en bieden ook minder stages aan. We willen nu meer een coördinerende rol gaan spelen. Veel lesgevers zijn zelf met een kalligrafiegroep gestart. Kalligrafie leeft in Vlaanderen. Wij willen die initiatieven overkoepelen en er op toezien dat mensen zich blijven bekwamen en de kwaliteit van onze kunstdiscipline blijft stijgen.”

“Letternieuws” is een goede spreekbuis voor de visie die Kalligrafia naar buiten wil brengen. In het tijdschrift wordt veel aandacht besteed aan tentoonstellingen. Letternieuws brengt haar lezers op de hoogte van tendensen in het nationale en internationale kalligrafiegebied via educatieve pagina’s, boekbesprekingen en informatie over cursussen, workshops en evenementen. Verder is er “Brouillon Supérieur”, een lichte rubriek rond kalligrafie-gevoe-

“Kalligrafie leeft in Vlaanderen. Wij willen die initiatieven overkoepelen en er op toezien dat mensen zich blijven bekwamen.”

lige citaten. Ook opmerkelijk: er wordt heel wat plaats vrijgemaakt voor stukken van buitenlandse professionele kalligrafen. “Kalligrafia wil vooral waken over kwaliteit en daar past de keuze om topkalligrafen aan het woord te laten volledig in. We willen goede kalligrafie tonen en daarnaast kwalitatief hoogstaande cursussen promoten.”

Bedoeling van die cursussen is beginners een stevige basis te bezorgen, waar ze kunnen op terug vallen als ze verder willen experimenteren.

“Goede kalligrafen combineren vakmanschap en originaliteit met een stevig inzicht in de historiek van letters”, vertelt Joke. “In een basiscursus komt het er dan ook op aan een goede penvoeling aan te leren, uit te zoeken hoe letters in elkaar zitten en de klassieke lettertypes onder de knie te krijgen. Wie alleen “vrij” gaat kalligraferen, zal bij toeval wel eens

“Kalligrafia wil vooral waken over kwaliteit en daar past de keuze om topkalligrafen aan het woord te laten volledig in.” (Katharina Pieper “Pilgrim” (2001))

een goed resultaat bekomen. Maar kennis van zaken laat je toe toeval uit te sluiten.”

Heel wat werk van Vlaamse en buitenlandse kalligrafen zal te bewonderen zijn op de tentoonstelling bij de 'Internationale Grote Prijs Kalligrafie'. Die wordt dit jaar voor de achtste maal georganiseerd (3 april tot 2 mei 2004).

Dit evenement dat in Westerlo plaats vindt, is in de voorbije 16 jaar uitgegroeid tot een gebeurtenis met bekendheid en uitstraling tot ver over de landsgrenzen heen.

“De Grote Prijs bestond al een tijdje en werd telkens voor een verschillende discipline opgesteld. Toen er destijds werd voorgesteld om kalligrafie aan bod te laten komen, was er nogal wat tegenkating. Maar de opening en de tentoonstelling werden een groot succes. Sindsdien organiseren we de Prijs elke twee jaar. Tal van buitenlandse topkalligrafen nemen deel en het succes blijft nog steeds jaar na jaar toenemen.”

De tentoonstelling is te bezichtigen vanaf 3 april tot en met zondag 2 mei in het gemeentehuis van Westerlo.

Sinds twee jaar beschikt de bibliotheek over een vast aankoopbudget, waardoor de collectie is uitgebreid.

Goed weggeborgen in een kluis achterin de bibliotheek zit het Sint-Lucasarchief.

Wie in de archieven grasduint, treft enkele opmerkelijke topstukken aan.

06

CAMPUSBIBLIOTHEEK MUTSAARD VAN DE HOGESCHOOL ANTWERPEN

Op zoek naar specifieke informatie rond beeldende kunsten? De Antwerpse campusbibliotheek Mutsaard van de Hogeschool Antwerpen (departementen Audiovisuele en Beeldende Kunst en Ontwerpwetenschappen) biedt een gamma aan gespecialiseerde literatuur. En wie in de archieven gaat grasduinen, treft ook enkele opmerkelijke topstukken, voornamelijk uit de architectuur, aan.

ACTUELE COLLECTIE

De actuele collectie boeken en tijdschriften vind je in een open kastsysteem, gerangschikt volgens aanwinstennummer. Sinds twee jaar beschikt de bibliotheek over een vast aankoopbudget, wat het mogelijk heeft gemaakt de collectie te actualiseren, vakliteratuur uit te breiden en lacunes op te vullen (bvb. rond juwelenkunst).

Een apart archief bevat eindwerken, boeken, tentoonstellingscatalogi, architectuurplannen en een collectie tijdschriften, die teruggaat tot het begin van de 20e eeuw. Ook een verzameling grafiek is in dit archief ondergebracht.

Architectuur heeft altijd een belangrijke plaats ingenomen in deze bibliotheek en dat merk je ook aan de stukken die zich in het oude fonds bevinden. Daar zitten heel wat legaten tussen, zoals blauwdrukken en plannen. Bovendien ligt er in de rekken ook een mooi stel gravures, premieplaten, dia's van historische gebouwen en curiosa zoals lichtbeelden op glas bewaard. En dan zijn er nog de prijsbeesten: plannen van Rubens, Dürer en (recenter uiteraard) Le Corbusier en 5 traktaten over architectuur door Serlio. Door die werken op de lijst van topstukken te plaatsen, kan tot 80% van de restauratie vanuit de

overheid worden gefinancierd. Zo stond de Stad Antwerpen in voor een groot deel van de restauratiekosten van Karel Van Manders "Schildersboek" (uit 1604), een lexicon van schilders van zijn tijd en in het bezit van de Mutsaardbibliotheek.

SINT-LUCASARCHIEF

Goed weggeborgen in een kluis achterin de bibliotheek zit het Sint-Lucasarchief. Wat vind je erin terug? Studentenlijsten en personeelsdossiers uit de negentiende eeuw, maar ook briefwisseling en dossiers over de winnaars van de Prijs van Rome en de inschrijving van Breughel in de Academie, bijvoorbeeld.

RAADPLEGEN

De bibliotheek beschikt uiteraard over kaartcatalogi. De recente aanwinsten en ook een groot deel van de oudere werken zijn opzoekbaar via de computer. Bovendien is de bibliotheek aangesloten bij ANET, een bibliotheeknetwerk in samenwerking met o.a. de universiteitsbibliotheken van Antwerpen. Via ANET vind je alle informatie die de aangesloten bibliotheken aanbieden en interessante verwijzingen naar bronnen op het internet. ANET biedt ook de mogelijkheid tot interbibliothecaire leen van boeken en het aanvragen van kopieën van tijdschriftartikels in talrijke andere wetenschappelijke

bibliotheken. De website van ANET is: www.lib.ua.ac.be

UITLEENEN

De meeste boeken worden uitgeleend (termijn van 3 tot 9 weken voor 5 tot max. 10 volumes). Voor alle studenten van de Hogeschool Antwerpen is die uitleen gratis. Niet-studenten kunnen niet uitleenen, wel raadplegen. Uit tijdschriften en leeszaalwerken kan er eventueel gekopieerd worden. Scripties en werken uit het historisch fonds worden noch ontleend noch gefotokopieerd.

De bibliotheek is toegankelijk op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 8u30 tot 17u en op donderdag van 8u30 tot 19u. Voor specifieke vragen i.v.m. de bibliotheek kan je altijd terecht bij bibliotheekverantwoordelijke Carine Houthuys, tel 03/213.71.08.

Hogeschool Antwerpen
Campusbibliotheek Mutsaard
Mutsaardstraat 31
2000 Antwerpen
03/213.71.08

Wedstrijden

07

MASKERS

Een nieuwe wedstrijd van KUNSTWERK[t] in samenwerking met het Straattheaterfestival in Balen

KUNSTWERK[t] zette vorig jaar voor het eerst, in samenwerking met en op de festivalterreinen van het Internationaal Straatkunstenfestival van Balen, een tentoonstelling van artistieke stoelen op poten. De inzendingen waren talrijk en de reacties heel positief. Reden genoeg om dit jaar opnieuw een wedstrijd met tentoonstelling in Balen te organiseren. Het thema waar u deze keer uw beeldend talent kan op botvieren: Maskers!

Hoezo? Maskers?

Maskers spelen al eeuwenlang een grote rol in theater, sketches en zeker ook in straatfestivals. Denk maar aan de Commedia del' arte. Maskers worden tijdens carnaval gebruikt om lekker anoniem vermomd als loldoos eens flink het beest uit te hangen. Maar er is veel meer: behalve je verschuilen achter een kolderiek smoelwerk kan een masker ook een waardevolle sociale of culturele functie hebben. En dat kan, maar moet niet per se met feesten gepaard gaan!

In Afrika worden maskers nu nog vaak gebruikt om demonen van de velden of uit de dorpen te verjagen. Maar ook in het rijke Westen hebben maskers niet altijd met onbekommerd plezier te maken.

Maskers kunnen beschermen. Denk maar aan het gasmasker, of heel recent nog het SARS-masker. Of mooier helpen maken, zoals het schoonheidsmasker met abrikozengeur in het beautysalon.

U merkt het, het thema maskers is heel breed. Ruimte genoeg dus voor creativiteit. Ontwerp, creëer, decoreer je eigen masker. Groot, klein in welk materiaal dan ook. Maskers heb je in alle maten en vormen. U bedenkt het maar. Eén enkele voorwaarde: je werk moet tegen weer en wind bestand zijn en moet tegen een stootje kunnen. Uw opdracht: een nieuw masker ontwerpen.

Voor wie?

De wedstrijd richt zich tot iedereen, zowel individuele kunstenaars als ateliers, oud of jong. U kunt alleen of in groep aan de slag.

De prijzenpot

Natuurlijk zijn aan de wedstrijd ook prijzen verbonden. Een onafhankelijke jury kent 3 prijzen toe: € 150, € 125 en € 100. Bovendien is er een publieksprijs ter waarde van € 125.

En dan zijn er nog de prijzen voor de inzendingen van jongeren. In twee categorieën (tot 12 jaar / van 12 tot 16 jaar) vallen telkens 3 jonge artiesten in de prijzen: zij winnen een artistiek verrassingspakket.

Praktisch

De creaties worden tentoongesteld op het 17de Internationale Straatkunstenfestival in Balen op zondag 12 september 2004.

Wilt u deelnemen? Mail, bel of schrijf ons en we sturen u een inschrijvingsformulier en alle praktische info nog eens toe. U kunt het deelnemingsformulier ook downloaden van onze website www.kunstwerkt.be (onder "Wedstrijden").

Alvast veel succes!

Wedstrijden

08

WEDSTRIJD VOOR SCHILDERKUNST TE ZWEVEGEM 2004.

Deelname door kunstenaars uit West-Vlaanderen
- Aanvraag in te dienen voor 15 april 2004.
Minimum leeftijd: 18 jaar op 01/01/2004.
De tentoonstelling is ingedeeld in : schilderkunst, grafiek, beeldhouwkunst, keramiek.
Voor informatie en inschrijvingen : Carlos Caluwier, Watermolenstraat 3 8550 Zwevegem
Tel: 056/75.70.38 info@k3art.be

TWEEJAARLIJKSE PRIJS "FRANS VAN DER CAMMEN" IN MERCHTEM

Disciplines: schilderkunst, beeldhouwkunst, toepassingen met grafische technieken en mixed media.
De wedstrijd staat open voor alle kunstenaars die niet ouder zijn dan 35 jaar.
Elke deelnemer mag maximum 2 werken inleveren. De deelnamekosten bedragen € 6,5 per ingeleverd werk.
Prijzen: een eerste prijs van € 1000, een tweede prijs van € 600 en een derde prijs van € 250 + een prijs van € 125 voor Merchtem's talent.
De werken kunnen ingeleverd worden in het Gemeentehuis van Merchtem - ingang Bogaerdstraat op zat. 17 april tussen 9 en 11 uur en di 20 april tussen 18 en 20 uur.
De proclamatie heeft plaats bij de vooropening van de tentoonstelling op vrijdag 30 april om 20u in de Raadzaal van het Gemeentehuis. De werken zullen tentoongesteld worden tijdens het weekend van 1 en 2 mei van 14 tot 19 uur.
Voor volledige info: Kunstkring Soetendaelle, Burchtlaan 33, 1785 Merchtem (tel. 052/37.33.76)

WEDSTRIJD "ROOD GEEL BLAUW"

Primaire kleuren... terug naar de basis... vormen het uitgangspunt van deze wedstrijd met tentoonstelling. Het klinkt misschien nogal makkelijk, kunst reduceren tot kleurgebruik. Toch is de keuze alles behalve toevallig... Hoewel het aanvankelijk als een beperking kan klinken, kan je met deze kleuren letterlijk alle kanten op. Niet alleen komen alle andere kleuren uit deze drie kleuren voort, maar kleuren kunnen als thema van een tentoonstelling veel meer betekenen. De symboliek van kleuren is overal aanwezig. De emoties die bepaalde kleuren oproepen bij iemand zijn ook persoonlijk bepaald: gebeurtenissen en ervaringen kunnen door bepaalde kleuren weer opgeroepen worden, waardoor ook de emoties van dat moment terugkomen. Of zelfs sneller, wanneer een kleur direct verbonden wordt aan een bepaalde emotie op grond van iets dat in het verleden gebeurd is. Ook in het taalgebruik is kleur doorgedrongen. In uitdrukkingen en zegswijzen komen kleuren vaak aan bod... Kortom: een pak interpretaties om iets rond rood/geel/blauw op te zetten.

We zijn op dit ogenblik aan het onderhandelen met de verschillende provincies. Concrete data liggen nog niet vast. Wat we je alvast kunnen vertellen: de deelnemende kunstwerken zullen in het najaar van 2004 in 5 voorrondes tentoongesteld worden (één per provincie). Een onafhankelijke jury stelt uit deze voorrondes een slottentoonstelling samen, waaruit de winnaars gekozen worden. We houden u uiteraard op de hoogte!

**WORDT
VERWACHT**

Verslag

09

BEGELEID BEZOEK "APOCALYPS" VAN JEAN DECOSTER

Op 14 februari 2004 zette Jean Decoster zijn liefde voor papier en papierkunst uiteen. In CC De Maelbeek in Etterbeek gaf hij een lezing voor KUNSTWERK[t], temidden van zijn tentoonstelling "Apocalyps".

Jean bleek een bezielde verteller en aan de hand van allerlei 'didactisch materiaal' werden ons de ongelooflijk veelzijdige aspecten van het zo oude medium papier duidelijk. Had u bijvoorbeeld al eens gehoord

van bananenpapier, of wist u dat cannabispapier wel eens een belangrijke rol zou kunnen gaan spelen in de toekomst? Aspecten als conservering werden toegelicht en tenslotte vertelde de kunstenaar uitgebreid over de inhoudelijke kant van zijn werk, zoals bij elke kunstenaar nauw verbonden met zijn persoonlijkheid en visie.

[A.V.]

Thema

10

GLAS

Glaskunst wordt vaak met het verleden geassocieerd. Een kunst die toegepast werd in de Gotische kerken. De gebrandschilderde glasramen beeldden bijbelse taferelen uit en fungeerden als een soort boek voor het analfabetische volk. In de barokke periode verdwijnt de glaskunst grotendeels. Het is pas aan het einde van de negentiende eeuw en aan het begin van de twintigste eeuw dat de kunst een revival kent onder de Art Nouveau.

De kunst kreeg een bredere toepassing: schalen, lampenkapjes, sieraden en dergelijke werden in zeer geornamenteerd en gestileerd glas uitgevoerd. Hiermee maakte het ook z'n intrede in de burgerlijke architectuur. De glaskunst evolueerde opnieuw mee

met de architectuur. Vanaf de jaren zestig werd er meer aandacht besteed aan de lichtinval in huis en opteerde men steeds meer voor grote open ruimten en grote ramen. En glasramen zorgden voor het decoratieve element.

Maar glaskunst kan ook functioneel zijn. Voor wie contact zoekt met de buitenwereld en tegelijk op privacy staat, levert glas de gewenste scheiding zonder te zorgen voor isolement. Eén van de prioriteiten bij het creëren van een leef- of werkruimte is het optimaal gebruik van natuurlijk licht. Met glas kan de architect het licht perfect integreren in het decor en de ruimte die hij ontwerpt. Een goede samenwerking tussen de glaskunstenaar en de architect is dus essentieel.

De Brugse glaskunstenaar Pia Burrick werkt hoofdzakelijk voor architecten en bouwheren: voor het ontwerpen en vervaardigen van glascreaties voor interieurs. "In hoofdzaak gaat het over glas-in-loodramen, specifiek ontworpen voor de ruimte waar ze moeten komen", legt ze uit. "Dat gebeurt steeds in functie van de harmonie tussen het werk zelf

en de aard van de ruimte, de stijl, de kleur en eventuele specifieke wensen van opdrachtgever en/of architect."

Daarnaast ontwerpt ze ook vrije artistieke creaties, geschikt om voor een raam of tegen een muur te plaatsen.

"Mijn ontwerpen zijn steeds zeer grafisch. Het is een expressief, grillig spel van lijnen, vlakken, vlekken, altijd weer heel intuïtief ontworpen, bijeengekrabbeld. Hierbij zoek ik, streef ik naar de ultieme verhouding tussen lijn en leegte, tussen kleur en kleurloosheid. De schoonheid en de kracht van de absolute eenvoud zijn het resultaat."

De techniek wordt steeds gekozen in functie van het onderwerp. "Er zijn glas-in-loodramen, mijn eerste liefde. Soms zeer mooie, kleurrijke, al dan niet figuratieve taferelen. Soms bijna grafiek, vertrekende van de harde, zwarte loodlijnen die dan de hoofdrol spelen. Ik maak ook collages van glas op glas, waarbij het glas dus in zijn puurste essentie aan bod komt. Daarnaast is er beschilderd glas ('brandglas'), soms ook pure schilderijtjes op glas, bedoeld als wanddecoratie. Andere technieken (etsen op

glas, zandstralen, creaties met en op spiegelglas, fusing,...) zijn uiteraard ook steeds mogelijk. Tenslotte ontwerp en vervaardig ik ook schalen, schotels en sieraden, waarbij het glas na het bewerken (schilderen, etsen,...) in een speciale glasoven gevormd wordt. Welke de techniek ook is, het is en blijft steeds een spel van licht en kleur. Het dankt zijn schoonheid aan de eerlijke, mooie materie, die glas is. Het is een eeuwige uitdaging, het blijft een grote passie.”

ENKELE TECHNIEKEN

- Er wordt gestart met het uitvergroten van het ontwerp. Dat wordt overgenomen op kalk waarna het overgetekend wordt op karton. De verschillende onderdelen worden uitgesneden met een kaliberschaar. De kalibers worden dan gebruikt om het glas in de perfecte vorm te snijden. De stukken glas worden samengevoegd en in lood gevat, de kruispunten worden vastgesmolten en gesoldeerd. Daarna wordt het glas op ongeveer 600 graden gebakken. Alles wordt met mastiek (een mengsel van lijnolie en krijt) dichtgekit en om het overvullige vet op te sloppen wordt er een laagje zaagsel op gestrooid. Hier gaat het enkel om de glas-in-lood techniek. Maar er bestaan meerdere technieken, elk met hun specifieke resultaat.

- **Collages** maken is een iets delicaat werk. Hierbij worden stukjes glas gekleefd op een groter glasoppervlak. Het resultaat is veel fragieler want als er iets breekt dan is het hele kunstwerk verloren, terwijl bij glas-in-lood de stukjes gewoon vervangen kunnen worden. Maar dit soort techniek is opener en het laat meer mogelijkheden qua vorm toe.

- Een derde techniek is **fusen**: twee lagen glas worden op elkaar gebakken totdat ze één geheel vormen. Ook deze techniek schept veel artistieke mogelijkheden, men kan in principe alles tussen de twee stukken glas laten branden, gaande van voorwerpen (bijvoorbeeld colablikjes) tot glaspoeder.

- Ook de middeleeuwse techniek van **brandschilderen** wordt nog toegepast in een hedendaagse kunststijl. Hierbij wordt een glaspoeder, bestaande uit azijn, gom (waarbij soms pigmenten aan toegevoegd worden) met een grove of zeer fijne borstel (naargelang het gewenste resultaat) op glas geschilderd. De tekening wordt dan door het bakproces in het glas gebrand.

- Naast deze technieken bestaan nog andere, zoals bijvoorbeeld het **zandstralen** van glas. Pia Burrick creëert niet alleen glas met doervallend licht maar ook met opvallend licht, bijvoorbeeld door het gebruik van spiegelglas. Combinaties van deze technieken kunnen prachtige resultaten geven.

De kunstenaar gebruikt enkel mondgeblazen glas, waarbij elk stukje glas een eigenheid heeft. Zij kiest de stukjes die ze nodig heeft zorgvuldig uit en beoordeelt ze op luchtbelletjes en kleurovergangen. Volgens Pia zit de kunst minder in de uitvoeringswijze en de handigheid, dan wel in het voorontwerp, de keuze van de glaskleuren, de afmetingen van de stukjes glas en de dikte van de loodprofielen. In haar atelier heeft Pia een grote voorraad glas, die ze grotendeels aankoopt in een speciaalzaak in Brussel. De prijzen kunnen variëren tussen 87 en 224 euro per vierkante meter.

Pia Burrick aan het werk in haar atelier.

MEER WETEN?

Op zaterdag 24 april 2004 organiseren we een bezoek aan het atelier van Pia Burrick: zie rubriek "Begeleid bezoek".

De favoriet

12

HET HANDENWERK VAN MARTINE PLATTEAU Onze favoriet in lichtheid

Martine Platteau is sinds kort ingeschreven als docente voor KUNSTWERK[t]. Ze is geboren in 1954 in Paulis, Kongo. Begin de jaren zestig kwamen haar ouders terug in België. Hoe jong ze toen ook was: ze bewaart in haar geheugen 'sterke' beelden uit Afrika. Impliciet en heel ondergronds vind je dat karakterieel in haar werk terug: een door en door fysiek aanvoelen van en met de dingen. Als kunstenaar is ze maar pas een tiental jaren actief.

Zelf praat ze er honderduit over. Zou ze extravert zijn? Haar monoloog vertelt alles: 'Toen ik in het middelbaar zat, maakte ik al de affiches voor evenementen omdat ik graag tekende en ontwierp. Sint-Lucas mocht niet van mijn ouders. "Eerst een diplom". Dus ben ik na mijn studies naar de Academie gegaan. Met kleine kinderen in huis werd het moeilijker om dagelijks zowel de Academie als opvoeding te combineren. Gekozen voor de opvoeding en van zodra de kinderen wat minder zorgen nodig hadden ben ik terug naar de Academie gestapt, waar ik nu mijn diploma van graficus en de specialisatiegraad grafiek

"Het materiaal is het resultaat van een idee dat ik in mijn hoofd zitten heb. Neem het van me af en ik functioneer niet meer."

heb afgewerkt. Daarbij heb ik ook een droom waargemaakt door te leren lassen in het metaalconstructiebedrijf Espeel te Rumbeke in 1993. Toen is het begonnen en ben ik met mijn werken naar buiten gekomen. Ik kom uit een creatief gezin en wou zelf ook altijd wat nieuws ontwerpen. Ik kan het gewoon niet laten, ik moet ook met mijn handen kunnen werken en iets maken, zij het nu in papier, metaal, zink, epoxy... Het materiaal is het resultaat van een idee dat ik in mijn hoofd zitten heb. Neem het van me af en ik functioneer niet meer.'

We mogen Platteau een semi-professioneel noemen. En het is waar: semi-professionelen kijken nogal vaak wat op amateurs neer. Ten onrechte. Want tenslotte betreft het hier om heel relatieve begrippen. Platteau heeft dit begrepen: 'Waarom ik me inschreef bij KUNSTWERK[t]: door hun gratis postkaartjes heb ik KUNSTWERK[t] leren kennen en vond het een interessant initiatief. Zo kan ik volgen wat er zoal in deze wereld gebeurt.' Met deze wereld bedoelt ze het amateurswereldje. Want daar gebeuren er wel eens dingen.

Het werk van Martine Platteau vraagt om ruimte, ademruimte.

Het werk van Platteau ervaar ik als subtiel en zinnelijk. Alles gebeurt op het gevoel af, intuïtief maar voorzichtig. Op de toppen van de tenen en met de toppen van de vingers. Ze evoceert dingen door er langzaam overheen te strijken. Te strelen. Het motief van de handen dook opvallend in haar laatste tentoonstelling verscheidene keren op. Kunst is hand- en handenwerk voor Platteau. Haar werk is licht, heeft iets frivools. Maar ook melancholisch, precies

Martine Platteau stelt ook werk tentoon in onze webgalerij. Haar werk en dat van tientallen andere kunstenaars aangesloten bij KUNSTWERK[t] vindt u op [www.kunstwerk\[t\].be](http://www.kunstwerk[t].be) onder "Webgalerij".

(zoals de kleine, broze sympathieke boekjes die ze zelf inbindt en dan in een foedraal stopt: we hebben er het raden naar wat er in die boekjes staat - lekker intiem). In het geniep, in het geheim er is iets in haar werken dat omsluit, iets wat Platteau met haar handen wil omsluiten. Inderdaad haar werk heeft iets raadselachtigs - op een ludieke manier- en vooral iets broos. Zoals haar 'tuimelaars'. Een ijzeren constructie waarover ze bladen met grafische tekeningen heeft geplooid. Plooiën, vouwen, afruimen, opbergen: werkwijzen die vaak terugkeren - en die een soort nood tot ordening, tot zingeving verraden.

Verticale liefde

Zij combineert verschillen technieken en materialen met elkaar. Soms de meest bizarre: bijvoorbeeld motorolie of chocolade! Haar werk kan dus zowel smerig zijn als lekker.

Zij is duidelijk op zoek naar een heel eigen expressieve beeldtaal.

Of taal tout court. Zij gebruikt woorden en zinnnetjes. De meest banale: ze vervalt nooit in node-loos gepoëtiseer. Deze tekstjes laat ze dan doorheen haar werkjes zweven. Soms haast onleesbaar. Gewoon maar wat muziek van tekens. Ze is gefascineerd door het Chinese schrift (het ideogram): symbiose van schriftuur en beeld, taal en teken.

"De basisidee of de rode draad is wel meestal een tekstflard of muziek dat in mijn hoofd aan het rondspoken is en van daaruit bouw ik iets op. Daarom zit er in mijn grafiek meestal schriftuur verwerkt en hebben mijn stalen sculpturen eerder een titel met verwijzing naar tekst of muziek. Ik werk intuïtief, ben niet eerst van alles aan het bedenken. Er waart iets in mijn hoofd en ik werk het dan in realiteit uit opdat het dan niet meer mijn gedachten zou domineren. Iets van de buitenwereld raakt me en ik verwerk het. En als het dan over persoonlijke emoties gaat zijn die dan zo ver verwerkt dat ze algemeen geworden zijn, niet ik-gericht en heb ik er al afstand van genomen."

Martine Platteau denkt in het driedimensionale. Haar werk vraagt om ruimte, ademruimte. Er steekt ook een soort ritme in. Dat laat zich onderkennen via het 'variërende' en 'repetitieve'. Haar tuimelaars, bijvoorbeeld: de teke-

Le beau mariage

ningen die hangen op haar tuimelaars lijken allen dezelfde maar ze variëren steeds.

Ik zei het daarnet al: haar werk is niet zonder luchtigheid en humor. En 'down to earth'. De wereld in het algemeen laat haar niet koud. Ze staat open voor een zeker maatschappelijke betrokkenheid. In al haar introversie heeft ze inderdaad iets extravert.

Alhoewel ze vooral geïnteresseerden in de grafiek zal begeleiden, ben ik ervan overtuigd dat ze niet de klassieke wegen zal bewandelen. Daar is ze ietsje te rebels en te Afrikaans voor. Een aanwinst voor het KUNSTWERK[t]- team is ze in ieder geval.

(Alain Delmotte)

Atelier in de kijker

14

ATELIER VOCAR in Breendonk

In het “Oud Gemeentehuis” in Breendonk huist Vocar, een kunstkring die dit jaar haar 25-jarig bestaan viert. Op de eerste verdieping bevindt zich het atelier, het gelijkvloers wordt gebruikt als galerij. De troeven: de ongedwongen sfeer, de mogelijkheid om van elkaar te leren en een breed palet aan extra activiteiten.

De filosofie van VOCAR (voluit “Vormingscentrum voor Artistieke Recreatie”) is duidelijk. “We bieden schilders-liefhebbers de gelegenheid hun hobby in een goed uitgerust atelier uit te oefenen”, legt ondervoorzitter Alex Potums uit. “Met de atelierwerking willen we hobbyisten aanzetten ongedwongen samen te schilderen.” Het sociale aspect is duidelijk heel belangrijk. Maar de formule biedt ook meer. “Ook al werken we niet met een lesgever, toch kan je hier heel wat opsteken”, aldus René De Saeger. “Het samen aan het werk zijn in één ruimte maakt de kans groter om van elkaar te leren. Je krijgt tips van je collega-schilders. Je kunt lessen trekken uit de fouten die je maakt en er is altijd iemand die je raad kan bieden als je “vastzit” met een werk.” Zo’n 25 cursisten zijn bij VOCAR ingeschreven. Zij betalen € 50 lidgeld. Daarvoor kunnen ze onbeperkt het atelier gebruiken (tijdens de vaste openingsuren, uiteraard), ontvangen ze de “VOCAR-

info”, een min of meer maandelijks nieuwsbrief én kunnen ze deelnemen aan de vele activiteiten die de kunstkring organiseert. “Dat is ook een belangrijk luik in de werking”, vertelt Alex. “We organiseren heel wat buiten de normale atelierwerking. Dat kan gaan om kunstuitstappen: we bezoeken heel regelmatig de “grote

tentoonstellingen”, zoals de “Van Gogh”-expositie in het Nederlandse Kröller-Muller Museum bijvoorbeeld. Binnenkort trekken we naar de “Knopff”-tentoonstelling in Brussel. Maar we doen ook aan uitwisseling met andere ateliers en hebben met “Treinen” ook een rondreizende expositie op poten gezet. Bovendien organiseren we jaarlijks een wedstrijd. Dit jaar rond het thema “Dieren in perspectief.”

MEER INFO OVER DE WERKING EN AANBOD VAN ATELIER VOCAR:

Oud Gemeentehuis
Dorp 77
2870 Breendonk
tel. 03/886.61.99
e-mail: info@vocar.info
website: www.vocar.info

15

En dan zijn er ook de meer sociaal gerichte activiteiten.

“Er is jaarlijks “Aspuursge”, een hoogstaand culinair gebeuren, waar we aan meewerken. De fameuze “Dodentocht” komt hier voorbij, dus daar proberen we met een terras een graantje mee te pikken.”

Gezellig is het in het atelier zeker. De schilders lijken er rustig en complexloos aan het werk. Toch start VOCAR met een bijzonder initiatief.

“Er zijn nogal wat mensen die interesse hebben om te schilderen, maar toch moeilijk de weg vinden naar het atelier. Ondanks de lage drempel. Voor hen organiseren we een instapcursus.”

Jos Renders heeft deze “watergewinning” alvast

niet meer nodig. Hij is hier al 25 jaar (sinds de oprichting dus) trouw op post.

“Geen geroddel, geen jaloezie en een goede sfeer... Dat is VOCAR”, vertelt hij. We twijfelen er niet aan. Nog dit: VOCAR stelt haar tentoonstellingsruimte graag ter beschikking van geïnteresseerde kunstenaars. Ongeveer elke maand wordt een nieuwe expositie georganiseerd. U kunt bellen, mailen of gewoon een bezoekje brengen. U zal er goed ontvangen worden, neem het van ons aan.

In deze reeks brengt Willem Elias (hoogleraar aan de V.U.B. en voorzitter van KUNSTWERK[t]) een beknopte introductie tot de belangrijkste kunststromingen sinds 1945.

Reeks

16

MOMENTEN UIT DE KUNST NA 1945 HET NEO-DADAÏSME

Wanneer men een lezing geeft over moderne kunst en er de “Fontein” (1917) van Marcel Duchamp toont, dan oogst men bij sommigen vandaag nog een storm – weliswaar in een glas water – van verontwaardiging. Dat deze fontein, die in feite een pissijn is, een keerpunt is in de kunstgeschiedenis, valt moeilijk te geloven. Zeker niet door het publiek waarvoor het bestemd was: “pour épater les bourgeois.”

Het begin van de moderne kunst (±1875 als men er de voorlopers niet bij rekent) betekende wel een vernieuwing, maar met een aantal vaste waarden was het geen breuk: vakmanschap, het geloof in het bestaan van schoonheidscriteria, burgerlijke idealen, enzovoort. In theologische bewoordingen zou men deze kunstenaars “ketteren” kunnen noemen, omdat ze wilden afwijken van de traditie vermits ze overtuigd waren dat hun visie op kunst beter was. Deze ketterse verhouding met wat voorbij is en met wat zijn waarde uit het statuut van de traditie haalt, is niet alleen het kenmerk van het impressionisme, maar geldt even goed voor het expressionisme en het kubisme. De scheve neuzen van Picasso zijn een afwijking van de esthetiek van de rechte neus, van het realisme dus, maar ze zijn geen ontkenning van de opvatting dat kunst een “Schone” manier moet zijn om de werkelijkheid uit te beelden. Men zou zelfs kunnen stellen dat deze ketterse houding het uitgangspunt is van vele avant-gardestromingen in de twintigste eeuw. Er bestaat een andere vernieuwingbrengende houding in de kunst. Ditmaal niet ontleend, zoals “ketter”, aan de theologische, maar wel aan de politieke terminologie, namelijk “revolutie”. Hier worden geen correcties aangebracht die men als een verbetering beschouwt, maar wordt er gebroken met de basisprincipes zelf. Slechts een beperkt aantal avant-gardestromingen hebben een dergelijke stap gewaagd. Revolutionaire mogelijkheden zijn nu eenmaal zeldzaam vermits cultuur zo goed als synoniem is van “traditie”. Zo stelde de abstracte kunst een einde aan de link tussen het

kunstwerk en de zichtbare dingen uit de werkelijkheid. De verhouding tussen vormen en kleuren was op zich genoeg. Kandinsky (1910), Mondriaan (1914) en Malevitch (1913) waren de eersten om dit soort kunst te beoefenen. Deze laatste zijn “Wit vlak op wit doek” was vrij vlug het meest extreme voorbeeld van dergelijke artistieke omwenteling, vandaag nog voor velen even storend als de “Fontein” van Marcel Duchamp. En inderdaad is ook het “Dadaïsme” waartoe Duchamp behoort, een schoolvoorbeeld van revolutie in de kunst.

MARCEL DUCHAMP (1887-1968)

Marcel Duchamp schilderde eerst impressionistisch, dan expressionistisch en hij was er ook vroeg bij om schilderijen te maken met zowel kubistische als futuristische trekken, d.w.z. een veelvoudigheid van invalshoeken verbonden aan de illusie van beweging. Denk maar aan wellicht zijn meest beroemde schilderij: “Naakt dat de trap afdaalt” (1912). Deze wispelturigheid van schilderswijze wordt doorgaans gezien als de kiem van zijn bijdrage aan het dadaïsme. Duchamp was niet gelukkig met de schilderkunst. Hij wou ideeën omzetten in verf. Hij wou weg van het materiële van het schilderen: “Ik was geïnteresseerd in ideeën, niet slechts in visuele producten. Ik wou het schilderen andermaal ten dienste stellen van de geest.” Duchamp reageert tegen de negentiende-eeuwse evolutie waarin de schilderkunst zeer zintuiglijk geworden is. Hij wil terug naar de periode voordien waarin de kunst een duidelijk concept uitdroeg: “In feite was tot honderd jaar geleden alle schil-

Marcel Duchamp "Fontein" (1917)

derkunst literair of religieus: ze stond volledig ten dienste van de geest. Dit kenmerk ging beetje bij beetje verloren." Kunst moet, volgens Duchamp, terug een "intellectuele expressie" worden, eerder dan een "dierlijke". Het progressieve van het standpunt van Duchamp ligt in de terugkeer naar de oude kunst. Wat Duchamp aan de schilderkunst verwijt is dat het esthetische genoeg doorgaans uitsluitend afhangt van het netvlies, zonder bijkomende interpretatie. Zijn kritiek was in de eerste plaats gericht op de impressionisten, die "in plaats van doorheen het pigment te interpreteren geleidelijk verliefd werden op het pigment, op de verf zelf." Daardoor wordt, volgens Duchamp, uit het oog verloren dat verf een middel is voor een doel. Er kunnen dus twee vormen van schilderkunst naast elkaar bestaan, de ene gebaseerd op de zintuiglijkheid en de andere op de verstandelijkheid. Het surrealisme is een voorbeeld van deze laatste. En het is de verdienste van Duchamp om dit verstandsaspect terug in de aandacht te hebben gebracht, met de prachtige gevolgen van dien. Het is belangrijk in te zien dat ze best naast elkaar kunnen leven. Ondertussen zijn er veel voorbeelden van de versmelting van beide benaderingen.

Marcel Duchamp
"Roue de bicyclette"
(1913)

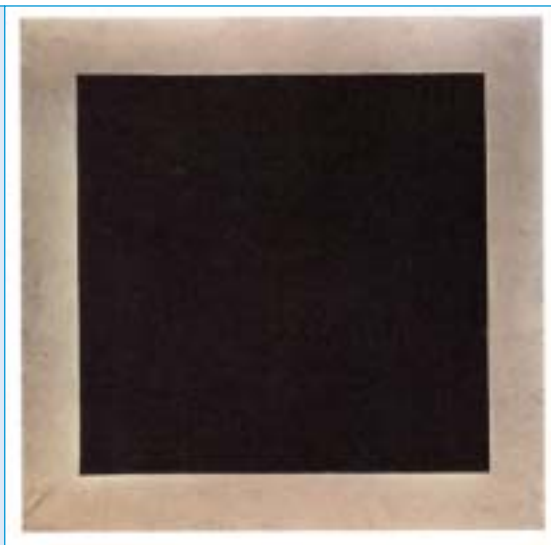
Duchamps kritiek op de zintuiglijkheid als basis voor een stroming in de kunst is het gevaar dat een kunstenaar uiteindelijk slechts zijn eigen smaak tentoonspreidt, die dan uitgroeit tot een nieuwe esthetische categorie. Het revolutionaire van Duchamp is dat hij daartegen inging en wou breken met het esthetische programma, nl. de stijlen, de "-ismen", zelfs met de zogenaamde nieuwe. Om dit te doen kwam hij, in de hoop meer artistieke vrijheid te hebben, met de "readymade" op de proppen: "Het is mijn methode om voortdurend te veranderen." Ook in zijn oude dag (1961) maakt hij zich zorgen over "het gevaar van de onontkoombare herhaling bij dit soort artistieke expressie". Wat men dadaïsme noemt kan men beschouwen als de verzameling van artistieke handelingen om de dans te ontspringen, maar deze sprongen zijn uiteindelijk onvermijdelijk ook een dans. Nochtans was zijn readymade een geslaagde poging. Zijn hoofdbetrachting was de zoektocht om tot een nieuwe vorm van kunst te komen. Hier stelde hij zich in 1913 de vraag: "Kan iemand werken maken die geen kunstwerken zijn?" Zijn bevestigend antwoord waren de readymades, de eerste in hetzelfde jaar als de vraagstelling: een fietswiel vastgemaakt op een witte keukenstoel, symbool voor de ideeën die uit zijn hoofd rolden. Meer ophef maakte zijn "Fontein", de later meest geciteerde readymade.

De readymade werd symbool voor de vernieuwing die erin bestaat dat de kunstenaar zelf geen werk hoeft te kunnen maken, het volstaat dat hij het ziet/denkt en als kunstwerk aanduidt door het in een artistieke ruimte (atelier, tentoonstelling, museum) te plaatsen, door het te "verplaatsen" dus.

HET DADAÏSME

Doorgaans wordt Duchamp een beetje tegen zijn zin ingedeeld bij "Dada" (1916-1922). Zijn rol in de kunstgeschiedenis is echter te belangrijk om hem te laten verdwijnen in een kortstondige kunstenaarsbeweging. Het Dadaïsme ontstond zeer ludiek in 1916 in Zürich, waar de eerste activiteiten zich afspeelden in het Cabaret Voltaire, een artistieke bar. Aan de wieg (toog) stonden niet alleen veel beeldende kunstenaars, maar vooral ook veel

Kasimir Malevitch "Zwart vierkant" (1918)

dichters. Vrij vlug werden er ook in andere steden activiteiten georganiseerd. Het hoofdmotief was dat als de rationele wereld iets irrationeels laat begaan zoals de aan de gang zijnde oorlog, men dan geen geloof meer moet hechten aan de rationaliteit. De functie van de kunstenaar is niet de zinvolheid, maar nog zinlozer te zijn om precies te wijzen op de zinloze oorlog, die nodeloos slachtoffers maakte. Uiteraard was het ook een reactie tegen de kunst die door de burgerij gekocht werd. Deze artistieke reactie had drie facetten. Ten eerste een nihilistische afkeer van de bestaande normen en een andere kijk op de verhouding tussen de dingen, die als gevolg had dat men graag de wereld op zijn kop voorstelde. Deze onvrede (Arp, Ernst) met de "realiteit" leidde tot het surrealisme. Ten tweede een onverbloemd protest tegen het oorlogsgeweld en diegenen die er rijker van worden. Dit aspect liep uit op de "Nieuwe Zakelijkheid", een zeer kritisch realisme (Grosz, Heartfield). Ten derde een in vraag stellen van de traditionele middelen waarmee kunst gemaakt werd. Dit leidde tot nieuwe technieken. Hier kan men nog een onderscheid maken tussen twee varianten. Enerzijds het gebruik van afval en gevonden voorwerpen, die samen een nieuwe bestemming kregen in een "assemblage" (Schwitters), die een eigen kunstvorm werd. Anderzijds, de gewone dagdagelijkse voorwerpen, de readymades (Duchamp). Aan dit laatste aspect zou men nog de interesse kunnen toevoegen voor de fotografie, niet als

mooie niet documentaire "kunstfoto's", maar als kunst, punt aan de lijn (Man Ray).

HET NEO-DADAÏSME

Kunstenaarsbewegingen houden het nooit lang uit. De betweterige wildebrassen van de grootstedelijke Dada bliezen in 1922 de beweging op, na ruzies tussen Tzara, Picabia en Breton. "Dada", een woord dat alles en niets betekende, werd echter een "-isme", nl. daar waar de kunstenaar op een vrij anarchistische wijze in zijn kunst laat zien dat hij een kritische houding heeft tegenover de kunst zelf en de maatschappij waarin ze gemaakt wordt. Vanaf de jaren vijftig krijgt men een aantal grote overzichtstentoonstellingen van Dada. Onder de naam "Neo-Dada" plaatst men inderdaad de namen die later de belangrijke vertegenwoordigers geworden zijn van de Popart (Rauschenberg). Als reactie op de abstracte kunst die in hun ogen te weinig maatschappelijke engagement aan de dag legde, begonnen ze terug te experimenteren, vaak op een buitensporige wijze, met mixed-media, gemengde technieken en niet-artistieke materialen. En dit vol spirituele humor. De dagelijkse werkelijkheid en de volkscultuur zijn vaak inspiratiebronnen. De Popart is zelf wel de opvolger van het dadaïsme, denk maar aan de readymades van Warhol. Toch gebruik ik liever Pop-Art voor die kunst die de populaire cultuur in het voetlicht plaatst, door ze uit te vergroten of te herhalen. De term "neo-dadaïsme" gebruik ik dan liever wanneer het maatschappelijk engagement de kop opsteekt en wanneer de ironie en de eraan verbonden spelings van woord en beeld aan de macht komen, wanneer de poëzie de logica van de feitelijkheid een hak zet. Het zijn de "iconoclasten", diegenen die een beeld maken door een beeld te breken. Het dadaïsme kent een tweede heropleving via sommige aspecten van de postmoderne kunst (Wim Delvoye), een soort neo-neo-dadaïsme.

MARCEL BROODTHAERS (1924-76)

Het werk van Marcel Broodthaers is uniek. Maar zowel het dadaïsme als het neo-dadaïsme beschouw ik als een naam voor een groep kunstenaars die precies niet tot een bepaalde heersende stijl wilden behoren. Het "shockerende" aan hun

Marcel Broodthaers "Les portes du Musée d'Art Moderne, Les Aigles, Section XIX" (1969)

werk is precies de wijze waarop ze ontsnappen aan de heersende kunstvormen en niet zozeer de inhoud. Men is niet verontwaardigd wanneer men een urinoir ziet of een mosselpot, men schrikt wanneer een kunstenaar met niet-artistieke elementen een eigen artistiek systeem opbouwt. En dat heeft Broodthaers op een unieke manier gedaan.

Broodthaers bekendste werken zijn de mosselpotten. Het Frans laat een woordspeling toe tussen "le moule, de moule" en "la moule, de mal". Maar er is ook een symboliek aan verbonden. De mossel maakt haar schelp zelf en kan zo als een authentiek perfecte vorm worden bekeken. Er is uiteraard ook een connotatie aan verbonden. Wie "België"

Marcel Broodthaers "Decor" (1975)

zegt, denkt aan "mosselen, friet", het is een deel van onze identiteit. Dit laatste gegeven duikt overigens ook geregeld op in zijn werk via de tricolore kleuren.

Naast het zwart van de mosselen vormen de perfect gevormde witte schelpen van de witte eieren een mooi plastisch contrast. Maar er is ook een symboliek aan verbonden. Het ei is de oorsprong van alles, tenzij de kip er eerst was. Er is uiteraard ook een connotatie aan verbonden. Ei was het bindmiddel voor tempera, de verf die gebruikt werd vóór de olieverf. Het ei verwijst dus naar de

schilderkunst. Maar de schelpen zijn leeg...

Vanaf 1968 vangt een nieuwe periode aan in het oeuvre van Broodthaers die twee andere perioden scheidt. Ervoor zijn er de experimenten en na 1972 begint het succes, wat hem in de mogelijkheid stelt om de middelen te verwerven om zijn ideeën beter te realiseren. Tussenin is hij begaan met zijn "Musée d'Art Moderne, Département des Aigles". Via zijn eigen museum hekelt hij de machtsstructuren van de museumwereld. Dat kunst iets is wat in een museum staat, betekent ook dat wat men in een museum plaatst kunst is en dat is manipuleerbaar.

In diezelfde periode start hij ook met een nieuw medium: de vacuüm gemaakte plastieken reliëfplaten, zoals de platen met straatnamen. Voor Broodthaers zijn het rebusen die men moet lezen, en die moeilijk zijn in tegenstelling tot de tekens die doorgaans zeer herkenbaar zijn. Men kan ten slotte niet genoeg de nadruk leggen op het belang dat de fotografie speelt in Broodthaers' oeuvre, in "le tout".

We hebben Broodthaers onder de noemer "neodadaïst" geplaatst. We hadden hem ook als "conceptuele" kunstenaar kunnen beschouwen, maar daarvoor is hij in mijn ogen te poëtisch. Er is ook het conflict en de verwantschap tegelijk met de Pop-Art en de Franse versie, het "Nouveau Réalisme". Vooral ook in zijn liefde voor de volksprent. Er is uiteraard, naast Duchamp, ook nog Magritte. De anekdote bestaat dat de jongste Belgische surrealist, Marcel Mariën, het werk van Broodthaers simpelweg als surrealisme bestempelde, waarop deze siste: "Vertel het aan niemand."

Marcel Broodthaers stierf ook als een dadaïst: op 52 jaar, op zijn verjaardag. Het overbrengen van zijn stoffelijk overschot uit Keulen verliep in dezelfde geest. Aan zijn kist hing een etiket met de melding: "Broodthaers. Ohne religion. Nach Brussel."

(Willem Elias, ingekort door red.)

20

Projecten

Projecten 2004: 1e ronde

Naar intussen jaarlijkse gewoonte sluiten we op 31 mei de 1e ronde van onze projectondersteuning af. Uw voorstellen zijn uiteraard meer dan welkom.

Om op een vlottere en minder tijdrovende manier uw projectaanvraag te kunnen maken, hebben we een model uitgewerkt. Dit model bestaat uit een aantal in te vullen velden en vormt hopelijk een gemakkelijk stramien voor het opstellen van uw projectdossier. U kan dit model aanvragen bij KUNSTWERK[t], 09/235.22.70 of via e-mail: info@kunstwerkt.be. (Het gebruik van dit model is helemaal vrijblijvend.)

De projecten kunnen vele vormen aannemen. Het kan bijvoorbeeld gaan om:

- >> het kennismaken met een andere aanpak, methode, technieken en denkbeelden;
- >> het confronteren van eigen werk in een andere context, voor een ander publiek;
- >> het aangaan van samenwerkingsverbanden (zie verder).

Voorwaarden / criteria

- >> Zowel aangesloten ateliers als individuele kunstenaars, die lid zijn van KUNSTWERK[t] kunnen een projectaanvraag indienen.
- >> De aanvraag voor de projecten dient op 31 mei 2004 te worden ingediend bij KUNSTWERK[t], Bijlokekaai 7C, 9000 Gent.
- >> De tussenkomst van KUNSTWERK[t] in een project kan maximaal EUR 1250 bedragen. (Het budget dat kan worden vrijgemaakt voor het ondersteunen van de projecten is niet oneindig. U begrijpt dat dit ook van invloed kan zijn op het toekennen van financiële ondersteuning (en op de hoogte van het bedrag)).
- >> De projecten hebben een eenmalig karakter.
- >> De projectaanvragen worden geëvalueerd door een beoordelingscommissie, samengesteld uit leden van de Raad van Beheer.

Bij de beoordeling van de projecten zal er rekening gehouden worden met volgende elementen:

- >> de projecten moeten van beeldende aard zijn en een meerwaarde betekenen voor het atelier of kunstenaar;
- >> de mate waarin samenwerkingsverbanden worden aangegaan met andere instanties of kunstenaars (eventueel uit andere disciplines) (Voor projecten, ingediend door een individueel kunstenaar is een duidelijk aantoonbaar samenwerkingsverband met andere individuen, ateliers of organisaties een vereiste.);
- >> de mate waarin een goed gemotiveerd dossier wordt ingediend;

Het ingediende dossier moet volgende elementen bevatten:

- >> een precieze omschrijving van het project, inhoud en vormgeving;
- >> de visie, het concept waarop het project berust;
- >> de doelgroep, deelnemers, locatie en eventuele partners;
- >> een concrete planning en een goed uitgewerkte begroting (geraamde uitgaven en voorziene inkomsten).

(Voorbeelden van projecten die ondersteuning kregen, vindt u ook op onze website www.kunstwerkt.be (bij "Projecten")).

PROJECTEN MET SCHOLEN

Organiseert u een project in samenwerking met een school? Dan kunt u met uw initiatief misschien ook terecht bij Canon, de cultuurcel van het departement Onderwijs.

Scholen kunnen bij Canon terecht voor financiële ondersteuning van hun projecten, onder de vorm van een "DynaMo2-project". Een woordje uitleg: "Met DynaMo2 geeft CANON, de Cultuurcel van het departement Onderwijs, schoolprojecten een financiële ondersteuning van maximum 2000 euro. Elk onderwijsteam - leerkrach-

ten eventueel samen met leerlingen, directies, taakleerkrachten... - uit het Vlaamse kleuter-, lager, secundair en hoger onderwijs of deeltijds kunstonderwijs dat zijn idee in een duidelijk project giet, komt in aanmerking voor projectondersteuning. Het project kan tussen 15 maart en 15 mei worden ingediend en moet het daaropvolgende schooljaar worden uitgevoerd." Deze projecten moeten via de scholen worden ingediend.

Uitgebreide informatie, inschrijvingsformulieren e.d. vindt u op: www.dynamo2.be, of u kan contact opnemen met: Canon Cultuurcel: tel. 02 553 96 63, contactpersoon Jan Staes; jan.staes@ond.vlaanderen.be

De letter[s] van de wet

Vergoedingsregeling voor kunstenaars

21

Kunstenaars die minder dan € 2500 per jaar verdienen, moeten daar geen sociale bijdragen of belastingen meer voor betalen. Met die aanpassing wordt het kunstenaarsstatuut, dat sinds 1 juli 2003 in voege is, aangepast. Vooral beginnende en niet-professionele kunstenaars kunnen baat hebben bij deze nieuwe regeling. Ten laatste vanaf juli 2004 zullen kunstenaars van deze zogenaamde "kleine-vergoedingsregeling" kunnen genieten.

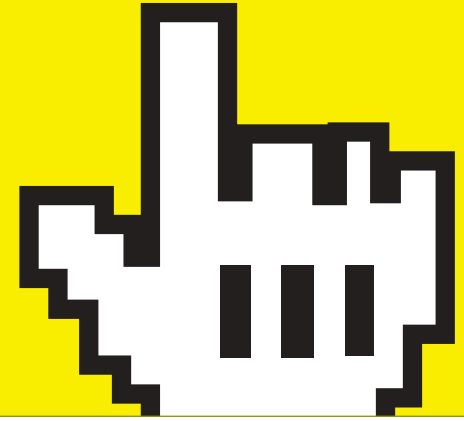
Met de invoering van het nieuwe kunstenaarsstatuut wordt iedereen die artistieke prestaties levert automatisch als werknemer beschouwd. Elke vergoeding die een kunstenaar krijgt, wordt dan ook als loon aanzien, tenzij hij kan aantonen dat het om een onkostenvergoeding gaat (wat heel vaak moeilijk te bewijzen is). De aangepaste ver-

goedingsregeling voorziet dat € 2500 per jaar als onkostenvergoeding wordt aanvaard. Per artistieke prestatie bedraagt het forfait € 125. De maatregel is dus vooral bestemd voor kleinschalige artistieke activiteiten.

Daarnaast zijn nog enkele regelingen voorzien die kunstenaars en hun projecten wat meer ademruimte moeten geven. Zo wordt het bedrag dat vrijgesteld is van werkgeversbijdragen opgetrokken. (Met de invoering van het kunstenaarsstatuut zijn de werkgeversbijdragen al verminderd tot € 4,5 per uur / € 35 per dag.) De nieuwe bedragen zijn nog niet gekend. Ook het BTW-tarief dat uitzendkantoren voor kunstenaars aan de opdrachtgevers moeten doorrekenen is teruggebracht van 21% tot 6%.

Ten laatste vanaf juli 2004 zullen kunstenaars van de kleine-vergoedingsregeling kunnen genieten.

Op het web

www.cultuurlink.be

De ambitieuze cultuurdatabank van Cultuurnet Vlaanderen laat nog even op zich wachten, maar ook met de vernieuwde website www.cultuurlink.be kom je al een heel eind. Cultuurlink.be is een site met (voorlopig) 1.600 links over cultuur in Vlaanderen en Brussel. Je kunt er doorklikken naar sites van bibliotheken, theaters, media, cultuuragenda's,...

Ook beeldende kunsten komen ruimschoots aan bod. Je kunt gaan zoeken per kunstdiscipline, maar de webgids biedt ook tal van links naar musea, tentoonstellingen, galerijen, kunstenaars, festivals en tijdschriften. De overzichtelijke "Links"-lijst wordt

bovendien voortdurend aangevuld. Bezoekers kunnen immers de linkgids zelf mee uitbouwen door links aan te melden, meningen en nieuwtjes mee te delen in de weblog, en reacties te geven op de werken van "Xposure". Dat is een creatief en interactief platform, waar kunstenaars gratis hun kunstwerken (beeld, woord, muziek,) kunnen voorstellen. Naast het opnemen van 2 werken kan je een korte toelichting geven over je werk.

De lay-out van www.cultuurlink.be is sober, de navigatie heel gebruiksvriendelijk: dat alles maakt van deze overzichtssite een erg handige wegwijzer.

Cultuurlink.be is een site met (voorlopig) 1.600 links over cultuur in Vlaanderen en Brussel.

"Xposure" is een creatief en interactief platform, waar kunstenaars hun kunstwerken kunnen voorstellen.

Workshops

ZOMERACADEMIE 2004

23

Van 19 tot en met 25 juli 2004 vindt in Vormingscentrum Destelheide te Dworp de Zomeracademie plaats. Dit evenement is opgevat als een reeks workshops rond het thema "Uit de schaduw". De Zomeracademie wil kunsteducatieve begeleiders, docenten en jeugdwerkers de kans bieden om zich op artistiek niveau bij te scholen. Kunstenaars zullen hierbij begeleiden, inspireren en stimuleren. Er zijn o.a. workshops rond songwriting (o.l.v. Bram Vermeulen), poëzie (Koen Stassijns), dans (Eric Raeves), theater (Ilse Uitterlinden) en een Labo digitale creatie. Beeldende kunsten komen aan bod in de workshop "Beeld en beeldtaal", mee georganiseerd door KUNSTWERK[t]. Beatrijs Lauwaert treedt op als coach voor dit atelier.

Hoe vat u deze 7-daagse workshop op?

Beatrijs Lauwaert: Zoals de titel reeds doet vermoeden richt deze workshop zich op het beeld en haar beeldtaal. Onder de vorm van reflectie- en doe-opdrachten onderzoeken we de band tussen beeld en woord. Staat het woord het beeld in de weg of vullen ze elkaar juist aan?

Hoe ga je daarmee aan de slag?

Beatrijs Lauwaert: Ik zou graag vertrekken van bijzondere teksten over beelden van kunstenaars. Dat kan een meegebracht werk zijn of een artistiek idee, dat aansluit bij de problematiek woord-beeld. Dialoog en vragen stellen is in elk geval heel belangrijk. Dat is het vertrekpunt. Van daaruit kan elke deelnemer –alleen of in groep– een idee verder uitwerken. De materiaalkeuze is heel vrij. Maar ik kan uiteraard best begeleiden in technieken en materialen die ik zelf het beste beheers. Ik ben nogal gefascineerd door wat mensen niet meer willen en plaats afgedankte voorwerpen in een nieuwe context. Maar in feite komt zowat elke drager waar je op kan tekenen in aanmerking. Tekenen is voor mij heel wezenlijk, even essentieel als spreken en schrijven. Je laat een spoor achter op een grondvlak. Alle beeldende werkvormen kunnen hierbinnen aan bod komen: tekenen, schilderen, installaties, assemblages....

Wie zal zich door deze workshop aangesproken voelen, denk je?

Beatrijs Lauwaert: Ik hoop dat ik met mensen kan werken die zin hebben om iets te doen dat ze nog

niet gedaan hebben, zin hebben om hun eigen artistieke grenzen te verleggen en al spelend nieuwe horizonten te verkennen. Zoals ik al zei, het gaat om een dialoog. Dat betekent dat ik aansluit bij de capaciteiten en de drijfveren van de deelnemers aan de workshop. Het is als kunstenaar belangrijk goed te zien, goed waar te nemen. Toeschouwer te zijn, ook van je eigen werk. Daar wil ik het zeker over hebben tijdens de Zomeracademie.

OVER BEATRIJS LAUWAERT

Het oeuvre van kunstenaar Beatrijs Lauwaert bestaat uit meerdere uitdrukkingsvormen: tekeningen, foto's, schilderijen, 3-dimensionale werken en performances. Haar werken ontstaan instinctief en in open dialoog met de directe omgeving. Ze gebruikt bij voorkeur gevonden materialen en materialen die door anderen tot afval veroordeeld zijn. De werken van Beatrijs Lauwaert worden zowel binnen als buiten Europa tentoongesteld (De Brakke Grond - Amsterdam, Arentshuis/Groeningemuseum Brugge, Museum voor Schone Kunsten Gent, Art & Nature in Frankrijk....) Daarnaast gaf ze workshops tekenen, schilderen en driedimensionale beelden in Vlaanderen, Portugal, Spanje en Rusland.

PRAKTISCH

Data: van 19 tot en met 25 juli 2004.

Locatie: Vormingscentrum Destelheide te Dworp.

Deelnemers: max. 10 pers. voor de workshop "Beeld en beeldtaal".

Inschrijvingsgeld: de prijs inclusief verblijf, maaltijden, workshop bedraagt € 320.

Faciliteiten: alle workshops gaan door in residentieel verband (overnachtingen in ruime meerpersoonskamers (max. 3 pers.)

VOOR MEER INFORMATIE (EEN OVERZICHTELIJKE FOLDER) EN INSCHRIJVINGEN

kunt u contact opnemen met: dharts (de kunst- en cultuureducatieve dienst van Vormingscentrum Destelheide), Lies Jacobs op tel. 02/380.39.15 of dh@destelheide.be

Landdag

27 mei 2004

Op 27 mei 2004 vindt de tweejaarlijkse Landdag plaats. Dit evenement is het uithangbord van de seniorwerking van KUNSTWERK[t] en is een ontmoetingsmoment voor zestig-plussers met interesse voor beeldende kunsten. De Academies Plus-3 stellen er zich voor, met als bijkomend doel nieuwe leden voor de Academies Plus-3 aan te trekken. Dit jaar fungeert de stad Sint-Niklaas als gastheer.

Deze nationale manifestatie bestaat uit 2 delen. Enerzijds zijn er bezoeken aan de stad en haar bezienswaardigheden onder begeleiding van gidsen. Zeven locaties zetten de deuren open (waaronder het Mercator-museum en de Academie voor Schone Kunsten). Anderzijds, gaat de Landdag gepaard met een Academische Zitting (met toespraken van Burgemeester Willockx, Johan De Vos, Directeur van de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten en Hilde De Leeuw, ondervoorzitter van KUNSTWERK[t].) En dan is er ook nog een collectieve tentoonstelling. Onder de noemer "Academies Plus-3 uit Vlaanderen" stellen veertien deelnemende ateliers hun werk tentoon. Deze expositie loopt van 27 mei tot 15 juni 2004 in het Stadhuis, Grote Markt te Sint-Niklaas.

De 24 Academies Plus-3 hebben tot doel senioren (50-plussers) aan te zetten zelf creatief te zijn op het gebied van plastische kunst. Creativiteit kan tot op zeer hoge leeftijd standhouden en het beoefenen van kunst is een middel bij uitstek om aan die behoefte aan creatie te vol-

doen. Het groot succes van de Academies Plus-3 bewijst dat zij beantwoorden aan een behoefte. In elke Academie worden cursussen georganiseerd in tekenen en schilderen, in sommige afdelingen ook grafiek en boetseren. De leden komen op regelmatige tijdstippen samen om te schilderen en te tekenen in een hartelijke en ongedwongen sfeer, begeleid door pedagogisch bevoegde kunstenaars. Het ligt eveneens in de bedoeling het educatieve aan te vullen met specifieke manifestaties zoals tentoonstellingen, voordrachten, bezoeken aan galerijen en musea. Om zo de senioren maximaal te laten genieten van een artistieke vorming.

Sedert 1991 worden Nationale Landdagen en Collectieve Tentoonstellingen "Academies Plus-3 uit het Vlaamse Gewest" georganiseerd. Een eerste Landdag werd ingericht te Kortrijk (1991), een tweede vond plaats in Sint-Truiden (1993), een derde ging door in Diksmuide (1995), voor de vierde landdag trad Gent op als gastheer (1997) en tenslotte werd een vijfde landdag georganiseerd te Leuven (2002). Deze landdagen kenden

steeds een groot succes. Met de komst van het nieuwe amateur-kunstendecreet werd de werking van de federatie akademies plus drie geïntegreerd binnen het aanbod van KUNSTWERK[t]. KUNSTWERK[t] organiseert en ondersteunt dit project.

de tentoonstelling is te bezoeken van 27/5 tot 15/6:
ma - do : 8u - 12u15
di - wo - vrij.: 8u 12u15 - 13u30 - 16u15
Toegang gratis.

Het programma van een landdag ziet er als volgt uit : 's morgens onthaal van de mensen met koffie en koek, geleide bezoeken aan de stad, musea, tentoonstellingen, middagmaal, in de namiddag eventueel nog een geleid bezoek, in de late namiddag : een academische zitting en opening van de tentoonstelling met slotreceptie.

Interesse om in te schrijven voor deze Landdag of om de tentoonstelling te bezoeken?
Meer informatie krijgt u bij Chantal Steenhaut, 09/235.22.71 of chantal@kunstwerkt.be

Algemeen beleid
Bea Vansteelandt
09/235.22.77
bea@kunstwerkt.be

**Expocircuit, lesgevers,
lessenpakketten**
Annemie Vingerhoets
09/235.22.73
annemie@kunstwerkt.be

Seniorenwerking
Chantal Steenhaut
09/235.22.71
chantal@kunstwerkt.be

Redactie
Ward Desloovere
09/235.22.72
ward@kunstwerkt.be

Raad van Beheer
Voorzitter: Willem Elias
Ondervoorzitter: Hilde De
Leeuw
Secretaris: Luc Verbeke
Penningmeester: Roger
De Moerloose

Raf Suetens, Marcel
Quintijn, Martina Ooms,
Alain Delmotte, Philippe
Vanderschaeghe, Peggy
Saey, Maria Tinck,
Matthieu Dierckx.

KUNSTWERK[t]

Iets voor u?

25

U wil in zo goed mogelijke omstandigheden aan uw creaties werken en uw beeldend werk ook aan de wereld tonen. Dan kunt u rekenen op KUNSTWERK[t]. We werken met een systeem van lidmaatschap voor groepen en individuele kunstenaars.

Een individueel lidmaatschap: 5 € per jaar.

Wat bieden we u daarvoor?

- >> U ontvangt de publicaties van KUNSTWERK[t] (o.a. KUNSTLETTER[s])
- >> U kan projectvoorstellen indienen (jaarlijkse projectenpot)
- >> U kan gratis drukwerk (affiches en uitnodigingen) bestellen voor het aankondigen van uw evenementen
- >> U kan tentoonstellingsmateriaal (sokkels en kaders) ontlenen
- >> U kan deelnemen aan de infosessies, evenementen en uitstappen
- >> U kan uw beeldend werk voorstellen in de kunstgalerij op de website
- >> U kan tentoonstellen in het expocircuit

Een groepslidmaatschap: 25 € per jaar.

Wat bieden we u daarvoor?

- >> Uw atelier kan een beroep doen op een gratis lessenpakket
- >> Uw atelier kan projectvoorstellen indienen (jaarlijkse projectenpot)
- >> U kan gratis drukwerk (affiches en uitnodigingen) bestellen voor het aankondigen van uw evenementen
- >> U kan tentoonstellingsmateriaal (sokkels en kaders) ontlenen
- >> U ontvangt de publicaties van KUNSTWERK[t], o.a. KUNSTLETTER[s]
- >> Uw atelier kan gratis deelnemen aan infosessies
- >> U krijgt de mogelijkheid het adressenbestand van lesgevers te raadplegen
- >> Uw atelier krijgt korting op vormingsactiviteiten en culturele uitstappen
- >> Uw atelier kan tentoonstellen in het expocircuit
- >> U kan het beeldend werk van uw atelier voorstellen in de kunstgalerij op de website

Interesse?

De gemakkelijkste manier om lid te worden is via onze website: www.kunstwerkt.be. Klik op "Word lid" en vul de antwoordkaart in. Nadat we uw betaling hebben ontvangen, ontvangt u een lidkaart en het recentste nummer van ons tijdschrift.

U kan ook een briefje sturen met volgende gegevens:

- >> Gaat het om een individuele inschrijving of groepsinschrijving?
- >> Gegevens (naam, adres, telefoonnummer, (eventueel) e-mail en website)
- >> Voor ateliers: gegevens atelier + gegevens van een contactpersoon
- >> Datum

KUNSTWERK[t]
VOOR BEELDEND TALENT

GEZOCHT: DOCENT HOUTTECHNIKEN

Dienstencentrum Mozaïek is een voorziening voor volwassen personen met handicap, gelegen in Oostakker. In ons dagcentrum werken dagelijks heel wat cliënten in de verschillende ateliers. "In ons houtatelier wordt heel wat werk geleverd aan speelgoedbestellingen: houten treinen en auto's, houten dieren, sleutelhangers,... Graag willen wij ons aanbod voor onze cliënten uitbreiden met 'vrij werk', nl. sculpteren. Hiervoor zijn wij op zoek naar een kunstenaar of iemand die kundig is binnen het houtgebeuren, en die ter plaatse aan een aantal cliënten en de begeleiding technieken kan demonstreren en aanleren. Hoe lang dit zal duren en hoe vaak het best doorgaat, spreken we

in onderling overleg af. Op die manier hopen wij een basis te leggen, waarbinnen onze cliënten via eigen probeersels kunnen groeien naar..."
Contact:
karen.vansteenwegen@pandora.be

GEZOCHT: EXPOSANTEN 1

Leo Van Huyvevoort organiseert in juli en augustus 2004 een "Open Kunsttuin" te Morsel en nodigt kunstenaars uit om mee tentoon te stellen. Om algemene kosten te dekken wordt € 10 inschrijvingsgeld gevraagd. Meer info op www.geocities.com/vanhuyvevoort. Contact: Beekstraat 5, 2640 Morsel.

GEZOCHT: EXPOSANTEN 2

Kunstperron 62a organiseert 2 tentoonstellingen en zoekt exposanten:
- "Kunst waar je op valt" van 30 april tot 9 mei 2004 (Vernissage op 30 april, in muzikale sfeer met dichtersdiner).
- "Beelden in de tuin" van 2 juli tot 22 augustus (Vernissage op 2 juli).
Interesse om te exposeren?
Meer info op 059/29.81.14 / Zedelgemsesteenweg 71, 8680 Eernegem.

EXCENTRIC MOON is een Brugs, creatief jongerenproject: wil u graag het figuurlijke ei in woord, beeld, muziek, iets nieuws... kwijt wil en zoekt u een platform? Meer info vindt u op <http://groups.msn.com/ExcentricMoon>

Gezocht

WATOU

Met veel belangstelling las ik het artikel over het Blauwhuys in het jongste nummer van KUNSTLETTER[s]. Ik heb al vele Poëziezomers in Watou meegemaakt en ik ga er ook heel graag uitwaaien, genietend van de rust en de heel serene sfeer. Het moet erg inspirerend en vruchtbaar zijn er een tijdje te kunnen werken. Zonder reeds enig plan of uitgewerkt idee te hebben, heb ik intuïtief het gevoel dat ik graag eens kennis zou maken met het echtpaar Bruyns. Zelf maak ik "stil werk", als ik dat zo mag uitdrukken, werk waar een hele zoektocht en filosofie achter steekt die wellicht niet direct voor westerlingen herkenbaar is. Ik wil dus laten weten dat ik ter plaatse ooit graag iets zou ondernemen (werken, of workshop, of tentoonstelling, of combinaties...). Wat en hoe laat ik voorlopig aan de sterren over. Mijn felicitaties voor het aantrekkelijke, stijlvolle en informatieve blad en voor uw inspanningen. Minder evident dan het lijkt!
(Sol Michiels.)

KUNSTPERRON 62a

Ik heb uw artikel gelezen in KUNSTLETTER[s], Atelier in de kijker, Kunstperron 62a uit Eernegem. Daarop wil ik dan ook een kleine rechtzetting. Kunstperron 62a werd gesticht door 7 enthousiastelingen in augustus 2002. Grote onenigheid kwam er omwille van het financieel beleid. Logisch gevolg: veel kunstenaars (medewerkers) bleven achterwege. Na een discussie stapten de stichters op en ontbonden de kunstkring. Resultaat: oprichting van Kunstkring 62A(rt). Sommigen zijn ons gevolgd, de rest van het verhaal kent u. De naam Kunstperron 62a werd gevonden door de stichters die meer afwisten van de spoorlijn en de geschiedenis ervan. Eer aan wie eer toekomt!

De locatie van de Kunstkring 62A(rt) is gebleven langs de spoorweg de 62A, naast de pas aangelegde poëzietuin, in een kunstkring. Naast de steun van de gemeente Ichtegem, Vlaanderen Feest buurtfeesten en de cultuurraad worden we voldoende gesteund door pers en de regionale televisie.

Dit is het ware verhaal over de 62A(rt).

(Onze lopende tentoonstelling - kunstglas op doek van Boudewijn Serruys - loopt nog tot 28 maart 2004 en kende reeds een groot succes.)

(Het Bestuur van 62A(rt).) (ingekort door red.)

Lezersbrieven

KUNST MET EEN HART: EEN KUNSTVEILING TEN VOORDELE VAN HET KINDERKANKERFONDS

Deze kunstveiling vindt plaats op 18 april 2004, in de Salons van Schoeters, Belgiëlei 150 te 2018 Antwerpen. De opbrengsten van het initiatief gaan integraal naar de aankoop van materiële middelen voor de dienst Thuiszorg bij de patiëntjes van het UZ in Leuven. Dit initiatief, onder patronaat van de Minister van Sociale Economie Bert Anciaux bestaat naast een veiling ook uit een expositie. De dag van de veiling worden de te veilen werken tentoongesteld (van

10u tot 13u30). Om 14u start dan de eigenlijke veiling. Bovendien wordt een heuse online-tentoonstelling op poten gezet. Meer informatie: info@kunstmeteenhart.be. U kunt ook een kijkje nemen op: www.kunstmeteenhart.be

DERDE INTERNATIONALE KERAMIEK BIËNNALE

Op zondag 23 mei 2004 vindt in Brasschaat de derde editie van de Internationale Keramiek Biënnale plaats. Hiermee willen de organisatoren keramisten opnieuw een forum bieden om hun eigen werken voor te stellen. Het persoonlijke contact tussen keramisten en het publiek werkt een grotere waardering in de hand. Want in België wordt het medium "keramiek" vooral als gebruiksvoorwerp gezien en is het als kunstobject nog niet erg bekend. Verschillende deelnemers tonen door middel van

Agenda

demonstraties bepaalde onderdelen van een keramisch productieproces (draaien aan de schijf, Raku stoken, andere alternatieve keramische bakprocédés...).

Vorige jaren zegden Belgische keramisten zoals Tjok Dessauvage, Anima Roos, Anne Mortier, Jeanne Opgenhaffen, Archiel Pauwels (ex-docent Academie Antwerpen) hun medewerking toe. Ook uit het buitenland waren er vooraanstaande keramisten zoals Jenny Beavan (UK), Johan Broekema en Kees Hoogendam (Ndl), Horst Göbbles (D), Patrice Lebreton (F), Gyorgy Szabán (H), Alan Freestone (Scotland) en vele anderen. De organisatoren streven naar een evenwicht tussen Belgische en buitenlandse deelnemers. Naast kwaliteit willen wij ook een grote verscheidenheid tonen: sculpturale keramiek, hoogstaand gebruiksgoed, sierobjecten, wandplastiëken, enz. Ook op technisch vlak willen we de deelnemers een grote variatie aanbieden: raku, porselein, steengoed, aardewerk, majolika, pitfire en andere rookstooktechnieken.

Toegang is gratis.

Deze kunstmanifestatie wordt ingeleid door verschillende pilootprojecten (vanaf april 2004).

Meer info:

Atelier Cirkel, Patty Wouters, Miksebaan 272, 2930 Brasschaat (tel./fax 03/633 05 89 e-mail: atelier.cirkel@pandora.be) Een volledig programma vindt u op <http://users.pandora.be/atelier.cirkel>

Atelier Cirkel is nog steeds op zoek naar enthousiastelingen die mee willen instaan voor het goede verloop van de Keramiekbiennale. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Patty Wouters. (tel + fax: 03/633.05.89. e-mail: atelier.cirkel@pandora.be.)

XPO GROEISCHEUTEN. POTGROND VOOR JONGE KUNSTENAARS.

Van 19 tot en met 28 maart 2004 loopt in JC Van Crombrugge te Gent de expositie "Groeischeuten. Potgrond voor jonge kunstenaars". Jongeren kronkelen tijdens hun groei-proces door een wirwar van prikkels, indrukken, fases,... Soms worden ze

'gevoed', soms snakken ze naar 'voeding'. Graffiti Jeugdendienst vzw gaf een groep

jonge kunstenaars de opdracht om vanuit hun eigen discipline te werken rond het concept 'groeischeuten'. Het resultaat is een bonte verzameling zowel op vlak van vorm (graffiti, strips, muziek, video, mixed media, installaties,...) als inhoud. De expositie is gratis toegankelijk en loopt van zaterdag 20 tot en met zondag 28 maart 2004. Elke weekdag open van 12u- 18u, op vrijdag open van 12u- 20u en tijdens het weekend van 10u- 18u. Vernissage op vrijdag 19 maart vanaf 20u. 'Groeischeuten' vindt plaats in Jongeren centrum Van Crombrugge in Godhuishammeke 20 te Gent. Dit is een zijstraat van de Sleepstraat, op slechts enkele minuten van Sint-Jacobs.

Meer info: Graffiti Jeugdendienst vzw - 09/233.79.86 - info@graffiti-jeugdienst.be of www.groeischeuten.be

TENTOONSTELLING 'INTERNATIONALE GROTE PRIJS KALLIGRAFIE'

Voor de achtste maal wordt er in Westerlo de tweejaarlijkse Internationale Grote Prijs voor Kalligrafie georganiseerd. Voor de tentoonstelling wordt door een jury een selectie gemaakt uit alle inzendingen.

De tentoonstelling is te bezichtigen van 3 april tot en met 2 mei in het gemeentehuis van Westerlo. Info: Cultuurdienst Westerlo: tel. 014/53.92.03 / Kalligrafia tel. 03/354.55.44

[Meer informatie over Kalligrafia vindt u in de rubriek "Documentatiecentrum".]

Rick Cuypers stelt nieuw werk (olieverfschilderijen, etsen, lino's, beelden) voor in de tentoonstelling "De kracht van de materie" in de galerie van het "Rivierenhof" te Deurne (Antwerpen). De expositie loopt van 6 tot en met 16 mei 2004 telkens van 12 tot 19 uur, uitgezonderd op maandag en dinsdag. Alle info op 0494/ 31 49 62

Van 28 maart tot 21 april 2004 stelt **Mart Wouters** samen met keramist Ocsi Sinkó tentoon in de Oude Barrier (Luikersteenweg 773 te Hasselt-Wimmertingen. Opening op zondag 28 maart. Elke dag open van 10 tot 18u (zondag vanaf 14u). Alle info: 01//72.93.28.

"Opinions of Art"

vijf kunstenaars zoeken elkaars verbeelding op. Hun invalshoeken zijn totaal verschillend. Fotografie, schilderkunst en hoedencreaties acteren met elkaar. 't Hof van Ryhove

is de scène. De instrumenten waarvan ze zich bedienen zijn altijd anders. Hun tegenstellingen spelen ze uit in twee exposities. Vernissage: 8 mei 2004 vanaf 19 uur. De tentoonstelling is vrij toegankelijk van 8 mei tot 22 mei 2004 [op zaterdag en zondag van 14u tot 19u / op woensdag van 16u tot 19u. 't Hof van Ryhove Kelder, Onderstraat 22, Gent.

Meer info: www.opinions-of-art.com / e-mail: info@opinions-of-art.com

"Cristaux blancs" is een tentoonstelling waarin fotograaf Reginald Roels en kalligrafe Marjan Persoon op een conceptuele manier hun beide passies combineren. Deze tentoonstelling gaat door in Hof Van Ryhove, Onderstraat 22 in Gent. Van 5 juni tot 20 juni 2004.

Openingsuren tentoonstelling: zaterdag en zondag: 10u00 - 18u00 / woensdag, donderdag en vrijdag: 14u00 - 18u00

De teken- en schildersclub "Zonnepalet" van het dienstencentrum "De Zonnebloem" te Veurne stelt tentoon, samen met andere amateurkunstenaars van zaterdag 01 mei t/m zondag 09 mei 2004 van 10u -12 u en van 14u - 17u (Week van de Amateurkunsten) in de Stenen zaal van 't Landhuis, Grote Markt te Veurne. Technieken: Olieverf - pastel - aquarel - beelden. Meer inlichtingen: 058/31.23.63

EIGEN-AARDIG: actieve, culturele vakanties voor kinderen en jongeren

Op vakantie gaan is altijd een beetje eigenaardig: de omgeving, de mensen, het eten, soms ook de taal, de munt, de kledij, ... Heb jij zin om op een actieve en creatieve manier het 'anders zijn' van de groep, de natuur en de cultuur te ontdekken? Kom dan mee op "Eigen-aardig"-vakantie! Kinderen van 9 tot 12 jaar gaan 7 dagen op vakantie naar Vormingscentrum Destelheide te Dworp. Ben je 13 of 14 jaar? Dan kan je met ons voor 10 dagen naar Dobrichovice in Tsjechië. Als vakantieganger word je begeleid door kunstenaars die bedreven zijn in het organiseren van kunstzinnige activiteiten voor groepen. Wat we tegen komen op onze tochten nemen we mee en verwerken het in dans, muziek, film, fotografie, tekenen, schilderen, verhalen, ... Maar ook binnen de groep valt er veel te ontdekken, want "Eigen-aardig" staat open voor kinderen en jongeren uit zeer verschillende gezinnen. Verschillend op cultureel en op financieel vlak. Daarom wordt een gereduceerd tarief voorzien voor gezinnen met een laag inkomen. Meer info op <http://www.veerman.be>.

Om de folder met inschrijvingsformulier aan te vragen, stuur een mailtje naar griet.pauwels@veerman.be

Tijdens de Week van de Amateurkunsten organiseert de Vrije Akademie Gent

"Strip", een tentoonstelling in het kader van 75 jaar Hergé. Opening op vrijdag 30 april om 20u. De expo loopt tot 7 mei. Bovendien vinden er in het weekend van 8 en 9 mei openlucht demonstraties plaats in de disciplines pottendraaien, houtsnijden, speksteenbewerking en schilderen. alle info: Vrije Akademie Gent, Lange Violettestraat 144, Gent (tel. 09/225.16.65).

KUNSTWERK[t]
VOOR BEELDEND TALENT

| Bijlokekaai 7C
| B-9000 GENT
| T +32 [0]9 235 22 70
| F +32 [0]9 233 07 09
| www.kunstwerkt.be
| info@kunstwerkt.be